

“Tenir una mare d’un color diferent és una premissa de la qual parteixes”

Ernest Mendes-Tavares (Almenara, Plana Baixa, 1981), premi de narrativa de la Universitat Jaume I de Castelló, publica a l’editorial Omicron de Badalona la seva primera novel·la, *L’arquitecte dels somnis*, ambientada al Flandes de la Segona Guerra Mundial.

—Parleu-nos, si us plau, de les intencions que teníeu en començar a bastir la novel·la.

—La novel·la naix d’un conte amb moralitat que tenia fet feia temps, quan vivia a Bèlgica.

—Quina moralitat?

—Que quan tenim un objectiu, una il·lusió, pot ser que, encara que no l’assolim, allà on ens equivoquem pot haver-hi la gràcia. Que cal buscar el punt on t’hages equivocat i rectificar. No pensava escriure’n una novel·la, però, passat el temps, vaig començar a barrejar-hi diverses històries i així es va construir la novel·la.

—Quines fonts vàreu utilitzar?

—La més important va ser el testimoni, els records, d’un home de 97 anys, un polonès casat amb una belga, que em va parlar de la Bèlgica de la Segona Guerra Mundial. Això em va permetre de fer un retrat més precís d’un Flandes desconegut, el que no apareix als llibres d’història. Era un comunista que va lluitar a la guerra civil espanyola i aquí va començar la seua carrera de militar. És l’únic personatge que apareix reflectit a la novel·la de forma intertextual, amb nom canviat, si bé de forma secundària. He fugit de la novel·la històrica.

—Us heu hagut de documentar gaire?

—Només per no cometre errades, perquè és una història sobre personatges ficticis i vulgars, sense participació directa amb la guerra. També m’he documentat sobre el colonialisme. Hi parle de les conseqüències que ha tingut aquest fenomen i ací s’amaga un dels misteris, de les incògnites, de la narració. La trama no seria allò que és sense condemnar aquest colonialisme, en concret el de Bèlgica amb Ruanda o el Congo.

—La guerra hi apareix difuminada, hi té poc protagonisme.

—Perquè jo volia parlar d’una altra violència, la de la censura, que acaba afectant de forma profunda un país o una cultura. Quan els nazis ocupaven un país, sotmetien la població

Ernest Mendes-Tavares publica la seva primera novel·la, *L’arquitecte dels somnis*, a l’editorial Omicron.

a les seues idees, cultes i llengua. A partir de casos personals, a la novel·la es viuen episodis de violència molt obscurs.

—Vèieu molt clar el trajecte de la novel·la?

—En veia clar el desenllaç, si és que en té, i això m’obligava a frenar-me per no arribar-hi precipitadament. D’una altra banda, a mesura que la història avançava em venien noves històries al cap que he hagut de suprimir. La vida és això, plena de noves històries. En un moment determinat una persona té molt de pes a la nostra vida i de colp i volta desapareix per sempre més.

—Teníeu interès especial per Flandes?

—Vaig viure a Bèlgica treballant en una revista en castellà. Però per la meua identitat catalano-valenciana em sentia més identificat amb el Flandes nacionalista, i parlar de Flandes era fer un tribut a una realitat nostra. Sense voler fer política.

—D’on prové la vostra família?

—Mon pare és de Cap Verd, de Praia, la capital, i ma mare és valenciana, nascuda a la Plana Baixa, a Almenara. La meua generació és la primera de l’escola en valencià que hi va haver al meu poble. La meua part africana va amb mi i no la puc amagar pel color de la pell, i no vull fer-ho. És un interrogant perquè m’ha fet fer moltes preguntes. Aquestes reflexions apareixen al llibre. Ara jo ja no concep, literàriament, escriure en cap més llengua que el català.

—Diguem, per tant, que teniu una visió bàsicament cosmopolita de la història i que això queda reflectit a la novel·la?

—És inevitable. Veure que la mare és d’un color i jo d’un altre és una premissa de la qual parteixes quan comences a tenir ús de raó. És una consciència més que tens, la de mirar-te a espills diferents i no veure-t’hi reflectit.

—Hi ha molt de l’autor a la novel·la?

—Sí. Com deia Thomas Wolfe, veiem el món a través de la nostra espiera. Cada expressió és autobiogràfica i això ho tinc assumit. Estic absolutament influït per la meua vida. Però això no crec que siga res d’especial ni diferent d’allò que fa tot pintor, escriptor o cantautor.

Lluís Bonada